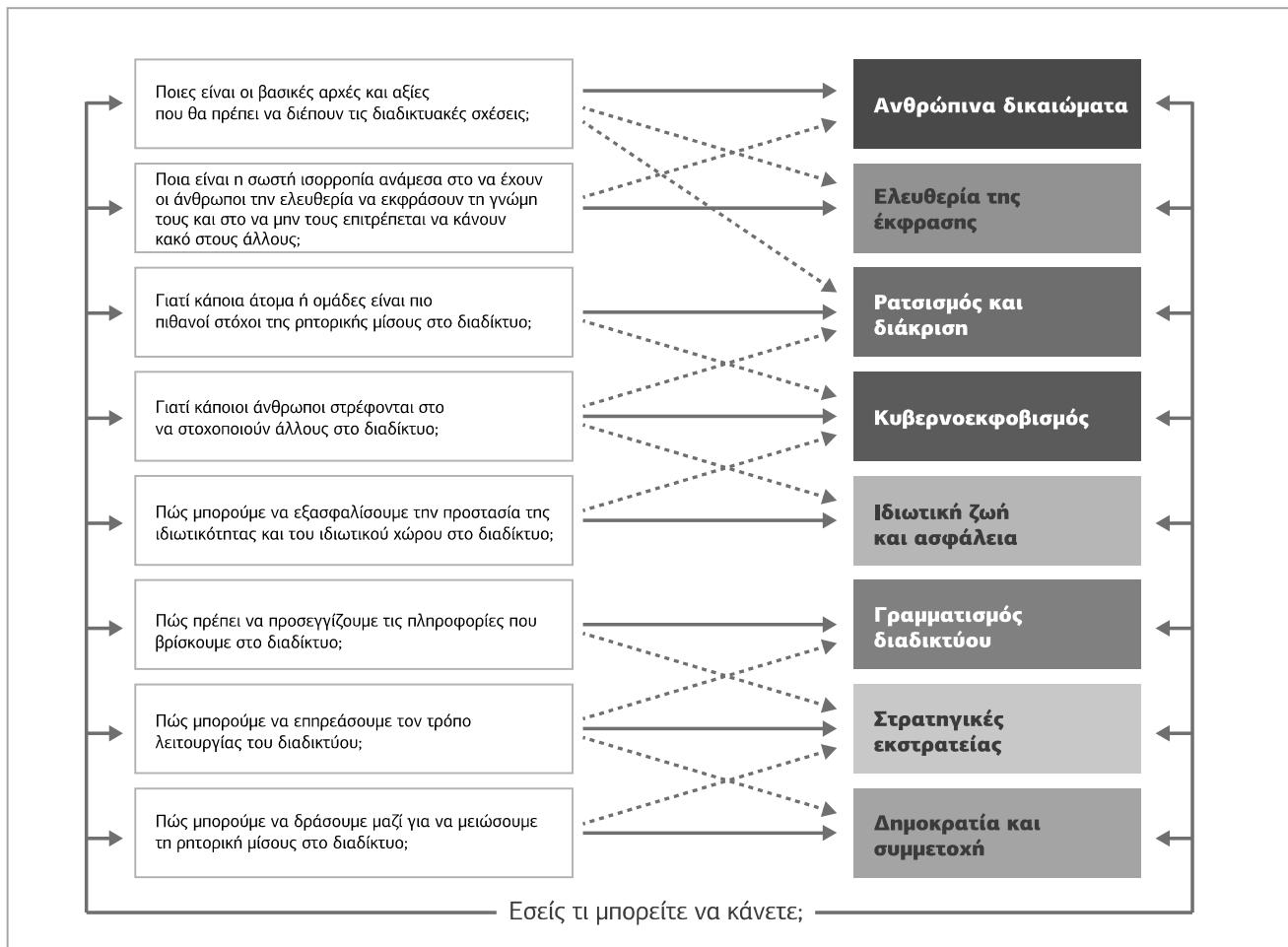

<p>8 Να λαμβάνετε στα σοβαρά υπόψη τις προτάσεις τους: είναι πιο πιθανό να εμπλακούν εάν αισθάνονται ότι μια ιδέα είναι δική τους.</p>	<p>Μη νιώθετε ότι πρέπει να ακολουθήσετε πιστά το αρχικό σχέδιο: ακολουθήστε τα ενδιαφέροντά τους εάν προτιμούν να στραφούν σε μια άλλη κατεύθυνση.</p>
<p>9 Να κάνετε έκκληση στις φυαικές ανθρώπινες ευαισθησίες τους. Να τους ρωτάτε πώς αισθάνονται ή πώς θα αισθάνονταν εάν...</p>	<p>Μην εγκαταλείπετε εάν οι απόψεις τους μοιάζουν κακόβουλες ή απερίσκεπτες. Να τους δείχνετε μια άλλη οπτική γωνία.</p>
<p>10 Να αντιμετωπίζετε τους συμμετέχοντες ως ίσος προς ίσο, ο ένας απέναντι στον άλλον και ίσους προς εσάς. Είναι απλά ανθρώπινο!</p>	<p>Μην αποκλείσετε συμμετέχοντες ή θεωρήσετε ότι ξέρετε τι μπορούν και τι δεν μπορούν να κάνουν. Οι άνθρωποι μπορούν να είναι απρόβλεπτοι!</p>

3.5 ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

φοβισμού ή κυβερνοεκφοβισμού, ενδεχομένως ακόμα και από άλλα μέλη της ομάδας. Κάποιοι μπορεί να έχουν αποτελέσει στόχο ρατσιστικών προσβολών ή διακρίσεων. Είναι πολύ σημαντικό να είστε σε εγρήγορση για το ενδεχόμενο αυτό και να δώσετε στους συμμετέχοντες να καταλάβουν ότι έχουν στη διάθεσή τους, εάν χρειαστούν, βοήθεια. Σιγουρευτείτε ότι μπορείτε να προσφέρετε τη βοήθεια αυτή ή να τους προτείνετε κάποιον άλλο που να μπορεί να βοηθήσει. Τα δίκτυα Insafe (www.saferinternet.org) και Inhope (www.inhope.org) παρέχουν χρήσιμα σημεία επαφής και ανοιχτές γραμμές για την καταγγελία υβριστικού περιεχομένου στο διαδίκτυο σε πολλές χώρες. Πολλά κράτη μέλη έχουν δικές τους δομές για παροχή υποστήριξης και συγκέντρωση καταγγελιών. Προτείνεται στους συντονιστές να ενημερώνονται σχετικά και, εφόσον απαιτείται, να καλούν τους φορείς αυτούς να υποστηρίξουν τις εκπαιδευτικές τους δραστηριότητες.

Στο μέτρο του δυνατού, οι συμμετέχοντες πρέπει να αισθάνονται ασφαλείς συζητώντας τα θέματα αυτά. Μπορείτε να θέσετε κάποιους βασικούς κανόνες στην ομάδα σας - να συμφωνήσετε, για παράδειγμα, ότι θα σέβεστε τις απόψεις των άλλων και θα αποφεύγετε κάθε μορφή προσβολής, εμπαιγμού ή προσωπικής κριτικής.

3.4 ΔΕΚΑ ΝΑΙ ΚΑΙ ΟΧΙ

1	Να ενθαρρύνετε τους συμμετέχοντες να λένε τις απόψεις και τις ιδέες τους και να μιλάνε με βάση τις δικές τους εμπειρίες.	Μην απορρίπτετε καμία πρόταση ως άχροστη, άσχετη ή χαζή!
2	Να προσπαθείτε να δημιουργείτε ένα κλίμα αμαιβαίου σεβασμού, ένα ασφαλές περιβάλλον όπου όλοι αισθάνονται άνετα να εκφράσουν την άποψή τους.	Μην επιτρέπετε στην ομάδα να αποκλείει, να αγνοεί ή να δείχνει προκατάληψη ή ασέβεια σε οποιονδήποτε: προσπαθήστε να καθιερώσετε κάποιες βασικές αρχές από την πρώτη κιόλας στιγμή.
3	Να ενθαρρύνετε τη συζήτηση και την αμφισβήτηση: εκφράζοντας τις αμφιβολίες ή την αβεβαιότητά τους θα μάθουν.	Μην επιχειρήσετε μακροσκελείς παρουσιάσεις: κάτι τέτοιο απλά θα απωθήσει τους συμμετέχοντες!
4	Να υπογραμμίζετε τα κοινά σημεία με την πραγματικότητα των συμμετεχόντων και με τα πραγματικά προβλήματα στο περιβάλλον τους.	Μη μιλάτε με γενικότητες που δεν σημαίνουν τίποτα για αυτούς.
5	Να ξεχάσετε κάθε δογματισμό! Να τους επιτρέπετε να αμφισβητούν τις «εδραιωμένες αλήθειες» - και να κάνετε και εσείς το ίδιο.	Μην κάνετε κήρυγμα ή χρησιμοποιείτε τη δική σας θέση για να κλείσετε ένα θέμα.
6	Να είστε ειλικρινείς με τους συμμετέχοντες. Θα σας σεβαστούν περισσότερο και θα είναι πιο πιθανό να ανοιχτούν και οι ίδιοι.	Μην υποκρίνεστε ότι ξέρετε εάν δεν είστε σίγουροι! Πείτε τους ότι θα μάθετε ή παροτρύνετε τους να το κάνουν αυτοί.
7	Να εμπιστεύεστε τους συμμετέχοντες. Έχουν ανάγκη να βρουν τις απαντήσεις μόνοι τους.	Μην τους μιλάτε καταδεκτικά και μην προσπαθείτε να τους οδηγήσετε σε κατευθύνσεις όπου δεν θέλουν να πάνε.

ΤΑ ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Τα βοηθητικά κείμενα στο Κεφάλαιο 5 έχουν σκοπό να λειτουργούν υποστηρικτικά στις δραστηριότητες. Ζωτικής σημασίας για όλες τις δραστηριότητες είναι οι ενότητες 5.1 και 5.2, που ασχολούνται με τη ρητορική μίσους στο διαδίκτυο και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ως πηγές αναφοράς μπορούν να χρησιμοποιούνται και άλλα κείμενα, ανάλογα με τις ανάγκες και τις απαιτήσεις των εκάστοτε δραστηριοτήτων.

3.3 ΠΩΣ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Οι οδηγίες για τις δραστηριότητες είναι αρκετά λεπτομερείς και περιλαμβάνουν επιπρόσθετες συμβουλές στο ένθετο «Συμβουλές για τους Συντονιστές». Στις συμβουλές αυτές συγκαταλέγονται και προειδοποιίσεις για πιθανές δυσκολίες, άρα είναι σημαντικό να τις ελέγχετε εκ των προτέρων.

Η επόμενη ενότητα περιέχει γενικές προτάσεις για να έχετε το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα με τις δραστηριότητες, καθώς και μια σύντομη περιγραφή της εκπαιδευτικής προσέγγισης που χρησιμοποιεί το εγχειρίδιο. Ανατρέξτε στον κατάλογο με τα «Ναι και Όχι» στο τέλος για να δείτε τα σημεία προς έλεγχο που καλό είναι να έχετε κατά vou.

Περαιτέρω υποστηρικτό υλικό και προτάσεις για τη διεξαγωγή δραστηριοτήτων για τα ανθρώπινα δικαιώματα μπορείτε να βρείτε στο Κεφάλαιο 1 του *Compass* www.coe.int/compass

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗ

Στις δραστηριότητες χρησιμοποιούμε τον όρο «συντονιστής» για να αναφερθούμε στον άνδρα ή στη γυναίκα που συντονίζει τη δραστηριότητα. Συντονιστής είναι κάποιος/α που επιβλέπει ώστε να «προκύψει κάτι», που υποστηρίζει και ενθαρρύνει τους άλλους να μάθουν και να ξεδιπλώσουν τη δυναμική τους. Ο αποτελεσματικός συντονισμός είναι καίριος για την εκπαίδευση στα ανθρώπινα δικαιώματα και απαραίτητος για να «ζωντανέψουν» τέτοιες δραστηριότητες.

Μην αισθάνεστε ότι πρέπει να είστε ειδικοί για να δουλέψετε με τα επιμέρους ζητήματα: ένας καλός συντονισμός δεν προϋποθέτει συγκεκριμένες γνώσεις ή εμπειρία, με εξαίρεση ίσως μια σχετική επιδεξιότητα στην κατανόηση και στην αλληλεπίδραση με νέους ανθρώπους. Οι δραστηριότητες στο εγχειρίδιο αυτό θα έχουν μεγαλύτερη επιτυχία, εάν γίνουν μέσα σε ένα κλίμα, όπου η ομάδα σας, θα ενθαρρύνεται να αναζητήσει και να βρει τη δική της προσέγγιση αναφορικά με ζητήματα που είναι πολύπλοκα και συχνά αμφιλεγόμενα. Δεν είναι κακό να τους εκμυστηρευθείτε ότι και εσείς θα εξερευνάτε μαζί τους! Η άμεση συμμετοχή των εκπαιδευόμενων στις διαδικασίες εκμάθησης αυξάνει την ισχύ και την ποιότητα της εκπαίδευσης και είναι αναπόσπαστο μέρος της μάθησης μέσα από τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ο συντονιστής, επομένως, δεν χρειάζεται να είναι ειδικός σε όλα τα θέματα, αλλά θα πρέπει να μπορεί να βοηθά τους εκπαιδευόμενους να βρίσκουν πληροφορίες και να διαμορφώνουν τις δικές τους απαντήσεις και απόψεις.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΩΝΤΑΣ ΕΝΑ ΑΣΦΑΛΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Πολλές από τις δραστηριότητες και τα θέματα που αναφέρονται στο εγχειρίδιο ενδέχεται να αφορούν άμεσα κάποιους από τους συμμετέχοντες. Μπορεί κάποιοι συμμετέχοντες να έχουν πέσει θύματα εκ-